

Ulovligt tvangsmæssigt at vaske unges tøj

En midtjysk institution for navnlig varetægtsfængslede unge har konsekvent vasket alt de unges tøj ved ankomsten, også selv om de unge ikke har ønsket det. Formålet har været hygiejnisk, men også at ødelægge euforiserende stoffer gemt i tøjet. Lovgivningen giver imidlertid ikke mulighed for denne form for kontrol, konkluderer ombudsmanden.

"Der findes regler for, hvornår de ansatte på en sikret institution må bruge magt og andre tvangsindgreb over for de unge. At vaske tøjet for at ødelægge stoffer er ikke omfattet af reglerne," siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, der nu henstiller, at Den sikrede institution Koglen stopper vaskeordningen.

Folketinget har senest i forbindelse med vedtagelsen af voksenansvarsloven i 2016 taget stilling til de sikrede institutioners adgang til at bruge magt. Det lovforberedende udvalg anbefalede bl.a., at "gennem søgning af barnets eller den unges tøj" skulle være tilladt. Det har Folketinget imidlertid ikke taget med i loven.

Ombudsmanden mener endvidere, at det er meget tvivlsomt, om ordningen med vask af tøj kan have hjemmel i den ulovbestemte retsgrundsætning om anstaltsbetragtninger, da ordningen har karakter af et egentligt tvangsindgreb. Når der i forvejen er skrevne regler, som regulerer ransøgning af opholdsrum og undersøgelse af personer, må det have formodningen for sig, at disse regler gør udtømmende op med adgangen til at gennemføre denne type indgreb.

Det er bl.a. på den baggrund, at ombudsmanden konkluderer, at institutionerne ikke kan tvinge de unge til at få vasket alt deres tøj ved ankomsten.

Sagen udspringer af et tilsynsbesøg på Koglen i 2014.

Sagen kan læses her.

Ombudsmandens Børnekontor har i øvrigt unge i sikrede institutioner, fængsler og arresthuse som tema i 2017. Kontoret skal i alt besøge 6 sikrede institutioner.

16. maj 2017

NYHED

Se nyhed om temaet her

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52

Områdechef Susanne Veiga, tlf. 33 13 25 12

VOKSENANSVARSLØVEN

- Hvis der er grund til at tro, at et barn eller en ung er i besiddelse af effekter, der kan føre til problemer for sikkerhed eller orden på en sikret institution, kan institutionen uden retskendelse undersøge barnets eller den unges person eller opholdsrum.
- En sikret institution kan desuden undersøge, hvilke effekter et barn eller en ung har på sig eller i sit opholdsrum "ved anbringelsen, før og efter besøg og før og efter fravær", også uden særlige grunde. Undersøgelsen skal dog være nødvendig af hensyn til orden eller sikkerhed.

ANSTALTSBETRAGTNINGER

- Det er almindeligt antaget, at ledelsen af en institution uden hjemmel i lov eller anordning kan fastsætte konkrete eller generelle bestemmelser for institutionens brugere – herunder ordensforskrifter – som har til formål at sikre institutionens overordnede funktion, f.eks. ro og orden. Man siger, at beslutningerne eller forskrifterne har hjemmel i anstaltsforholdet.
- På hospitaler, plejehjem, dagcentre, daginstitutioner, skoler, universiteter, døgninstitutioner mv. kan ledelsen således på ulovbestemt grundlag fastsætte en række bestemmelser i forhold til de borgere, som opholder sig på institutionen.